

ถอดบทเรียนโครงการจัดการความรู้ด้านผลิตบัณฑิต ปีการศึกษา 2556 เพื่อเป็นแนวปฏิบัติสำหรับการนำไปใช้หัวข้อ biodiversity student target in 2020

จากการดำเนินโครงการจัดการความรู้ ประจำปีการศึกษา 2556 ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านผลิตบัณฑิตในประเด็น biodiversity student target in 2020 ทั้งนี้ได้มีการถอดบทเรียน เพื่อเป็นแนวทางการสอนของ อาจารย์ในการส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักคิด ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพและการใช้ชีวิต ร่วมกับผู้อื่น ด้านการเรียน ด้านการวิจัย และ ด้านการตีพิมพ์ ซึ่งเน้นให้นักสิตได้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษานิสิตใหม่ชั้นปีที่ 1

- 1 สอนเรื่องการติดต่อสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ เช่น ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ทางโทรศัพท์ ควรใช้คำขึ้นต้น/ลงท้ายอย่างไร ควรเขียน/พูดอย่างไรให้รู้จักกาลเทศะ ใช้คำว่า สวัสดีค่ะ/ครับ ขอโทษค่ะ/ครับ และขอบคุณค่ะ/ครับ ให้ติดปากเสมอเพื่อความสุขในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น
- 2 สอนการทำตัวให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดเวลาเสมือนเป็นน้ำครึ่งแก้วเสมอเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 3 แจ้งข่าวสารและกระตุ้นให้เข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ เช่น การอบรมการใช้ห้องสมุดและคอมพิวเตอร์
- 4 กำหนดให้นักสิตเข้าร่วมกิจกรรมโดยแจ้งประโยชน์ที่พึงได้รับเสมอ
- 5 ใช้ระบบ Social Network ให้เป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ระหว่างอาจารย์และนิสิต
- 6 สร้างความเป็นกันเองเสมือนญาติพี่น้อง

- 7 กระตุ้นกระบวนการคิดเสมอไม่ว่าจะทำอะไรในชีวิตให้คิดก่อนพูดและก่อนทำเสมอ
- 8 กำหนดกิจกรรมการพบปะพูดคุยทั้งวิชาการและสันตนาการระหว่างนิสิตและคณาจารย์ อย่างน้อยปีละครั้ง
- 9 ให้นักสิตจัดทำแผนชีวิตจนถึงการสำเร็จการศึกษามาส่งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อการติดตาม
- 10 เมื่อสิ้นปีการศึกษาให้มีการรายงานผลการดำเนินงานการให้คำปรึกษาแก่นิสิต

อาจารย์ประจำรายวิชา

- 1 สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมระหว่างการสอนเสมอ
- 2 เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องพบปะชุมชน ควรมีการสอนหรือแนะนำสาระสำคัญสั้นๆ เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติก่อนไปภาคสนามหรือเข้าหาชุมชน เช่น การวางตัว การพูดกับผู้ใหญ่ เป็นต้น
- 3 บอกให้นักสิตทราบและเคารพผู้ให้ความรู้ทุกคนแม้กระทั่งประชาชนชาวบ้าน ต้องมีความอ่อนน้อมถ่อมตนเพราะเราอยู่ในฐานะผู้ไปขอความรู้ ไม่ควรอวดรู้
- 4 ต้องย้ำเสมอว่าเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ต้องใช้ความคิดละเอียดรอบคอบ
- 5 จัดทำแผนการสอนที่สนับสนุนนิสิตให้สามารถนำเสนอผลงานหน้าชั้นเสมือนรูปแบบการประชุมวิชาการนานาชาติ

- 6 กำหนดให้นักสิตอ่านทบทวนความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อความแม่นยำในการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา เช่น ชีวเคมี เคมีคำนวณ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น
- 7 กำหนดให้นักสิตระดับปริญญาเอกแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ โดยมอบหมายงานและนัดพบปะพูดคุยอย่างสม่ำเสมอ
- 8 ใช้ระบบ Social Network ให้เป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ระหว่างอาจารย์และนิสิต
- 9 กระตุ้นกระบวนการคิดเสมอไม่ว่าจะทำอะไรในชีวิต ให้คิดก่อนพูดและก่อนทำเสมอ
- 10 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนานิสิตอย่างต่อเนื่อง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

- 1 กำหนดให้นักสิตจัดทำแผนชีวิตตั้งแต่การทำวิทยานิพนธ์จนกระทั่งสำเร็จการศึกษามาส่งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อการติดตามให้บรรลุเป้าหมาย
- 2 แจ้งข่าวสารให้นักสิตทราบถึงข้อกำหนดในการสำเร็จการศึกษาตลอดจนวารสารที่สามารถตีพิมพ์ให้สำเร็จการศึกษาได้
- 3 กำหนดเวลาการเรียนรู้อบรมร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาและค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิทยานิพนธ์ของตนเอง

- 4 แนะนำการสืบค้นข้อมูล อ่าน สังเกต ตั้งคำถาม ตั้งข้อสงสัย และตั้งประเด็นการวิจัยและรู้จักคิดวิเคราะห์เชิงสร้างสรรค์ ผลงานผู้อื่นเพื่อต่อยอดงานวิจัย
- 5 จัดการพบปะพูดคุยในห้องปฏิบัติการ (Lab meeting) สัปดาห์ละครั้งหรือสองสัปดาห์ต่อครั้ง เพื่อกระตุ้นและติดตาม การเรียนและการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต โดยอาจรับประทาน ของว่างพร้อมคุยไปไม่เคร่งเครียด เพื่อเปิดใจให้นิสิตพร้อม ปรับปรุงแก้ไข และอาจารย์พร้อมช่วยเหลือชี้แนะ และให้นิสิต นำเสนอผลงานตีพิมพ์ที่ทันสมัยที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ของ ตัวเอง และสามารถใช้เป็นแนวทางในการตีพิมพ์ผลงานของ นิสิตต่อไป
- 6 ให้นิสิตรู้จักช่วยเหลืองานวิจัยผู้อื่น นอกเหนือจากทำงานวิจัย ของตนเอง เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และทักษะการทำวิจัย
- 7 กำหนดให้ค้นหาข้อมูลการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ในห้อง ปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง ตลอดจนอ่านคู่มือการใช้งานอย่าง ละเอียด ก่อนใช้เครื่องมือทุกครั้งเพื่อลดความเสี่ยงต่อการ เสื่อมเสียของเครื่องมือวิทยาศาสตร์
- 8 ใช้ระบบ Social Network ให้เป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ ระหว่างอาจารย์และนิสิต
- 9 เชิญนิสิตจากหลักสูตรอื่นมาให้สัมภาษณ์ เพื่อเป็นตัวอย่างในการ พัฒนาตนเอง
- 10 ส่งนิสิตไปทำงานวิจัยกับหน่วยงานภายนอก เพื่อกระตุ้นการ เรียนรู้
- 11 สร้างแรงบันดาลใจและความขยันหมั่นเพียรในการทำงานวิจัย โดยเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ นิสิต พร้อมลงมือปฏิบัติช่วยกัน
- 12 ตั้งคำถามวิจัย ทิ้งให้นิสิตคิด แล้วติดตามอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ ปลูกฝังให้นิสิตอยากเป็นนักวิจัยที่มีคุณภาพและคุณธรรม

- 13 กระตุ้นเตือนและแนะนำข้อควรระวังในการคัดลอกผลงานวิจัย ของผู้อื่นในรายวิชาวิทยานิพนธ์
- 14 แนะนำให้นิสิตทราบและตระหนักว่าควรส่งบทความวิจัยตีพิมพ์ ในวารสารที่มีคุณภาพสูงก่อน และเมื่อถูกปฏิเสธ (reject) จึงค่อยลดระดับลงมา
- 15 กระตุ้นนิสิตให้สนใจและเรียนรู้การเขียนบทความวิจัยในที่ เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยฝึกฝน เขียนรายงานวิจัยเพื่อตีพิมพ์และทบทวนแก้ไขหลายๆ ครั้ง โดยยึดหลักตามข้อสงสัยของประเด็นคำถามการวิจัย, ความ ถูกต้องและเนื้อหา, ความชัดเจนของภาษา, ความสอดคล้อง กับเป้าประสงค์ของวารสาร ที่สำคัญคือรายงานนั้นมีคุณค่าใน การเผยแพร่
- 16 กำหนดให้นิสิตค้นหาวาดตนเองจะจบ ต้องตีพิมพ์แบบใด จากนั้น ให้นำตัวอย่างงานตีพิมพ์ที่ตนเองสนใจมาวิเคราะห์สังเคราะห์ เป็นขั้นตอนส่งอาจารย์ที่ปรึกษา โดยแนะนำให้นิสิตระดับ ปริญญาโทส่งผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติโดยฝึกเขียนเป็น ภาษาไทยก่อน หากต้องการยกระดับเป็นแบบนานาชาติก็ควร สนับสนุนและพัฒนาพร้อมกัน และกำหนดให้นิสิตระดับ ปริญญาเอกเขียนเค้าโครงร่างวิทยานิพนธ์และวิทยานิพนธ์เป็น ภาษาอังกฤษเพื่อพร้อมตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ
- 17 อาจารย์เป็นโค้ชในการทำวิจัยและการดำเนินชีวิตรวมทั้งตีพิมพ์ ผลงานวิชาการเป็นตัวอย่างให้แก่ นิสิต เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ
- 18 สร้างขวัญกำลังใจให้นิสิตโดยชื่นชมจากการติดตามพัฒนาการ
- 19 กำหนดให้นิสิตนำเสนอรายงานความก้าวหน้าในการทำงานวิจัย หรือวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง โดยจัดสัมมนาเป็น ภาษาอังกฤษเพื่อกระตุ้นบรรยากาศการวิจัยและวิชาการแบบ ระดับนานาชาติ

ถอดบทเรียนโครงการการจัดการความรู้
ด้านผลิตบัณฑิต ปีการศึกษา 2556
เพื่อเป็นแบบปฏิบัติสำหรับการนำไปใช้หัวข้อ
biodiversity student target in 2020

